

DECIZIE

22 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Ion Vîlcov Valentina Clevadi, Ion Corolevschi

examinînd recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Melnic împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenientul accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2012, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 02 august 2012 a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenientul accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este angajată în cadrul organelor Afacerilor Interne din anul 2007, avînd gradul de locotenent de poliție, în prezent deține funcția de inspector al serviciului personal și educație al Comisariatului de Poliție Botanica, mun. Chișinău.

La data de 05 martie 2010 a înregistrat căsătoria cu Melnic Alic, care este angajat al Ministerului Afacerilor Interne. Din căsătorie la 01 iunie 2011 s-a născut copilul Melnic Dimitrie.

La 29 iunie 2012 s-a adresat Ministerului Afacerilor Interne cu cerere prealabilă prin care a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru concediul de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani de la locul de muncă a soțului.

La 03 iulie 2012 Ministerul Afacerilor Interne a înștiințat-o că cererea prealabilă a fost depusă tardiv.

Consideră că acest răspuns este ilegal și neîntemeiat, deoarece prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 410-ef i s-a acordat concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului începînd cu 25 septembrie 2011 până la 01 iunie 2014, iar conform art. 124 alin. (2) Codul muncii Ministerului Afacerilor Interne era obligat să-i achite și indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Cere Maria Melnic obligarea Ministerului Afacerilor Interne să-i calculeze și să-i achite indemnizația pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani reieșind din venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice și anume câte 1140 lei lunar din momentul nașterii copilului adică de la 01 iunie 2011 până la atingerea vârstei de 3 ani.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2012 a fost repusă în termen cererea de chemare în judecată a Mariei Melnic privind achitarea indemnizației pentru concediul de îngrijire a copilului. A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne la plata în beneficiul Mariei Melnic a indemnizației pentru creșterea copilului minor Melnic Dimitrie lunar a câte 30% din venitul mediu lunar începând cu 01 iunie 2011.

La 26 februarie 2013, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind tardivă și neîntemeiată.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Indică că potrivit art. 8 Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004 dreptul la concediu medical, eliberat în modul aprobat de Guvern, iar conform art. 27 alin. (1) din aceeași lege, indemnizația de asigurări sociale poate fi solicitată, în bază de acte justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire a acestei indemnizații.

Termenul de prescripție pentru plata indemnizației de asigurări sociale este de 12 luni.

Conform art.116 alin. (1) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi supuse în termen de către instanță, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședința de judecată.

Astfel, consideră că dreptul intimatei la primirea indemnizației pentru concediul de maternitate în legătură cu nașterea primului copil, și anume a fiului Dimitrie, născut la 01 iunie 2011 a apărut în anul 2011, termenul de prescripție începând a curge din data când a fost închis certificatul medical, reclamanta, însă s-a adresat cu o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne abia la data de 29 iunie 2012, adică după expirarea termenului de prescripție.

Menționează că motivul de repunere în termen a cererii de chemare în judecată a intimatei precum că a născut prin cezariană nu este un unul justificat.

De asemenea menționează că indemnizația pentru îngrijirea copilului până la atingerea vârstei de 3 ani urmează să fie achitată de la bugetul asigurărilor sociale de stat, buget, care conform art. 43 alin. (1) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, este administrat și gestionat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Din aceste considerente lipsește temeiul legal pentru obligarea Ministerului Afacerilor Interne să stabilească, calculeze și să achite intimatei indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii este cert stabilit faptul că Maria Melnic activează în cadrul Ministerului Afacerilor Interne din anul 2007.

La 01 iunie 2011, din căsătorie s-a născut fiul Dimitrie Melnic, fapt confirmat prin adeverința de naștere cu seria și nr. 1503 din 17 iunie 2011, iar la 23 septembrie 2011 Ministerul Afacerilor Interne prin ordinul nr. 410 ef i-a acordat intimatei Maria Melnic concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Astfel, s-a stabilit că la cererea intimatei Maria Melnic din 20 septembrie 2011 recurentul Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 410 ef. prin care în conformitate cu art. 124 alin. (2) al Codului muncii i-a acordat Mariei Melnic concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului începând cu 25 septembrie 2011 până la 17 iunie 2011.

La 29 iunie 2012 Maria Melnic s-a adresat Ministerului Afacerilor Interne cu cerere prealabilă prin care a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru concediul de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani. Iar, la 03 iulie 2012 Ministerul Afacerilor Interne i-a respins cererea pe motiv că a fost depusă tardiv.

Nefiind de acord cu răspunsul primit Maria Melnic s-a adresat în instanța de judecată solicitând obligarea Ministerului Afacerilor Interne să-i stabilească, calculeze și să-i achite indemnizația lunară pentru concediul de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, precum și repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

Prima instanță a repus în termen cererea de chemare în judecată a Mariei Melnic, a admis integral acțiunea și a obligat Ministerul Afacerilor Interne la plata în beneficiul Mariei Melnic a indemnizației pentru creșterea copilului minor Melnic Dimitrie lunar a câte 30% din venitul mediu lunar începând cu 01 iunie 2011.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță a judecat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural a apreciat probele administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și a emis o hotărâre legală.

Argumentele invocate de Ministerul Afacerilor Interne în cererea de recurs nu au suport legal și poartă caracter declarativ.

Conform art. 124 alin. (1) Codul muncii, în baza unei cereri scrise, persoanele indicate la alin. (1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.

Conform art. 41 lit. d) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, art. 18 alin. (1), art. 5 alin. (1) lit. e) și f) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asigurații din sistemul public au dreptul la indemnizație unică la nașterea copilului și indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15 decembrie 2001, persoană asigurată se consideră persoana care îndeplinește condițiile prevăzute în art. 6 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Punctul 4 din acest Regulament prevede că, familiile cu copii beneficiază de următoarele tipuri de indemnizații:

- a) indemnizația unică la nașterea copilului;
- b) indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani – în cazul persoanelor asigurate și a vîrstei de 1,5 ani – în cazul persoanelor neasigurate.

Conform art. 18 alin. (4) a Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, începînd cu anul 2010, cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită conform art. 7, dar nu mai puțin de 300 lei lunar pentru fiecare copil.

Reieșind din faptul că Ministerul Afacerilor Interne face parte din autoritățile executive, situația Mariei Melnic cade sub incidența art. 4 alin. (1) pct. 2 Legea privind sistemul public de asigurări sociale, care stipulează expres că în sistemul public sunt asigurate obligatoriu prin efectul legii, persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive, fapt prevăzut expres și în Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, în vigoare la data emiterii hotărîrii primei instanțe.

Conform art. 34 alin. (1) Legea cu privire la poliție, în vigoare la data emiterii hotărîrii primei instanțe, toți colaboratorii poliției sînt supuși asigurării de stat obligatorii pe o sumă egală cu suma mijloacelor bănești de întreținere pe zece ani din contul mijloacelor bugetelor respective, precum și din contul mijloacelor încasate pe bază de contract de la ministere, departamente, întreprinderi, instituții și organizații.

Mai mult, art. 37 alin. (4) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 prevede că, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Așadar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în baza normelor de drept material enunțate prima instanță temeinic și legal a concluzionat că Ministerul Afacerilor Interne este obligat să stabilească, să calculeze și să achite Mariei Melnic indemnizația pentru întreținerea/îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani în condițiile prevăzute de legislația în vigoare, iar refuzul recurentului în acest sens este neîntemeiat.

În consecință, instanța de recurs consideră că prima instanță la judecarea litigiului dat just a aplicat normele de drept material și a apreciat obiectiv probele administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, astfel argumentele invocate de către recurent sunt lipsite de suport legal și probatoriu și nu pot fi reținute.

Nu este întemeiată nici critica recurentului cu privire la omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție de către reclamanta-intimată la depunerea cererii de chemare în judecată reieșind din considerentele ce succed.

Reieșind din prevederile art. 116 Codul de procedură civilă, doar în cazul existenței unor motive întemeiate de omitere a termenului de adresare în judecată, fiind prezentate în același timp și probele respective, instanța poate dispune repunerea în termen.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Având în vedere faptul că intimata în prima instanță a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, a prezentat probe cu privire la concediul medical și anume că din cauză complicațiilor de sănătate survenite în urma nașterii, prin care se dovedește faptul că intimata Maria Melnic a fost bolnavă o perioadă îndelungată de timp și ca urmare a fost în imposibilitate de a se adresa în termenul legal cu cerere în instanța de judecată (f.d. 39-40).

Prin urmare, instanța de recurs conchide că prima instanță temeinic și legal a repus în termenul de prescripție cererea de chemare în judecată a intimatei-reclamante Maria Melnic.

Sușinerile constatate enunțate mai sus sunt în concordanță cu probele administrate și normele de drept material aplicabile în speța dată.

Față de cele menționate, instanța de recurs conchide că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent în recurs sunt neîntemeiate, nu au suport legal și de aceea nu pot fi reținute.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de a exclude din partea de motivare a hotărârii contestate textul începând cu primul aliniat de pe pagina patru până la aliniatul cinci aceiași pagină, deoarece acest text nu se raportează la litigiul din speță.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Melnic împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenientul accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Tamara Chișca-Doneva

Ion Vîlcov

Valentina Clevadi

Ion Corolevski